

EL COST HUMÀ DE LA GUERRA CIVIL (1936-1939) A LA CONCA DE BARBERÀ

Josep M. PRATS BATET

INTRODUCCIÓ

Al juliol de 1936, la majoria de conques vivia submergida en les tasques pròpies de la sega. Tanmateix, tots eren conscients que des del febrer les coses havien canviat molt. El clima polític s'havia enrarit amb la campanya electoral que portà la victòria del Front Popular; dretes i esquerres rivalitzaven pel control del poder local; la convivència s'esquerdava arreu i les topades, a voltes violentes, entre propietaris i parcers ennuvolaven el futur. Les notícies que arribaren el dissabte 18 de juliol palesaren la gravetat de la situació. La Conca, igual com la resta de Catalunya, hauria de resoldre les seves diferències en una lluita fratricida, en la qual, per damunt de les idees, hi havia unes persones. I la persona, malauradament, restà arraconada en un segon terme davant de les idees. La disbauxa durà tres anys i el llegat fou funest.

Al gener de 1939, quan als balcons de les cases de la vila onejava una bandera diferent a la de 1936, es posà punt i final a un malson de trenta mesos, amb la crua realitat de dotzenes de morts, desapareguts, exiliats, esguerrats, famílies desfetes, cases enfonsades, camps erms, pobles desestructurats i odis covats.

De la guerra civil, se n'ha parlat a bastament. Algú l'ha definida com una "revolució fracassada"; algú altre, com "una necessitat imperiosa de

restaurar l'ordre" i, qui més qui menys, ha incidit en l'entramat militar i polític. Causes i conseqüències han estat motiu continuat de debat i revisió. Darrerament hi ha hagut qui ha plantejat un altre aspecte de la contesa, potser no tan ideològic, ni aparentment tan interessant, però, si més no, important: el veritable cost humà. I jo he treballat amb la hipòtesi de quanta gent de la Conca de Barberà va deixar la seva vida en aquell magnicidi, ja que, per a mi, com a historiador, és cabdal transmetre el missatge que darrere una ideologia sempre hi ha un solatge humà i amb cada víctima s'anihilava un complex món amarat de projectes i d'il·lusions.

Les dades, sempre incertes, no han estat mai clarificadores. Els arxius municipals només reflecteixen el desori d'una societat que havia perdut el nord i els únics que tenien informació eren els autèntics protagonistes de la història, aquells joves dels anys trenta —i de cada vegada en queden menys— que avui recorden, asseguts al "banc del si no fos", les vicissituds de la seva atzarosa joventut.

Conscient que l'única manera de tenir una informació global era recórrer a la memòria oral, a instàncies del Centre d'Història Contemporània de Catalunya, vaig confeccionar el cens dels morts al front, dels afusellats per ambdós bàndols i de les víctimes en accidents derivats de la guerra. No he inclòs en el treball els de la repressió franquista, perquè aquests ja han estat publicats.

Atenent que la comarca va ser una de les que en sortiren més malparades, he procurat que l'estudi sigui el més entenedor possible i per això, abans de fer-ne la globalització, l'he desglossat poble per poble, incloent-hi els cens de 1936 i el de 1940, i l'he complementat amb una anàlisi estadística.

No voldria acabar la introducció sense abans donar les gràcies a totes aquelles persones que tan pacientment em van ajudar a reconstruir aquesta part tan oblidada i, fins i tot, escadussera de la nostra història recent. Per la meua banda pretenc, en fer públiques les dades, contribuir a la reflexió d'una pàgina trista del nostre passat que ha de permetre a les generacions actuals treure'n conclusions i, des del coneixement, vèncer els esculls que encara puguin quedar.

DE LA REVOLUCIÓ AL FRONT; DESPRÉS, EL FRANQUISME

Quan les guarnicions del Protectorat del Marroc iniciaren l'aixecament el divendres 17 de juliol, els conques s'afanyaven a garbellar el blat i l'ordi que queia a cops de dalla. Tanmateix, l'ambient que hom respirava era enrarit. El mateix divendres, destacats dirigents locals del partit Renovación Española, de Calvo Sotelo, es reuniren a l'Hotel Europa de Tarragona per

rebre instruccions en el supòsit que l'exèrcit s'alçés contra la República. Però no tots pogueren arribar-hi: els solivellencs foren detinguts per la Guàrdia Civil i anaren a parar a les bodegues del vaixell-presó Cabo Cullera, ancorat al port de Tarragona.

El diumenge tothom copsava l'abast del moviment. A Barcelona els revoltats no van aconseguir cap dels objectius previstos. Després d'uns acaraments, la Guàrdia Civil i els milicians ocuparen l'edifici de la Capitania General; les paraules del general Goded anunciant que deposava les armes per evitar un vessament de sang inútil posaven punt i final al cop militar.

La victòria de la Generalitat i dels voluntaris armats rubrica la fi de l'alçament a Catalunya. Malgrat l'optimisme inicial, el desori provoca un col·lapse total en el govern. Arreu apareixen comitès, compostats per gent d'esquerres i dominats per grups radicals que es consideraren sobirans en el seu territori; són la nova autoritat i imposen la seva llei: cremen esglésies, escorcollen cases, confisquen automòbils, maten, detenen i controlen el poder. L'exèrcit ha desaparegut i, al govern, se li ha escapat l'observança de la legalitat. En els pobles es creen els comitès antifeixistes amb la presència de militants d'ERC, el POUM, la CNT i el PSUC-UGT. Apareixen patrulles de control amb la comesa de vetllar pel nou ordre revolucionari. Malauradament, aquestes patrulles són dirigides per membres de dubtosa moralitat social. Instauren un clima de repressió, violència i destrucció. La venjança personal i el ressorgiment d'enemistats ancestrals en una comunitat tan tancada com la conques provocarà que la revolució es tenyeixi de sang. Coincidint amb l'arribada a la comarca d'afiliats a la FAI, provinents de l'Hospitalet de Llobregat, a darreries de juliol, les naus dels temples parroquials seran convertides en magatzems de les col·lectivitats; les imatges sagrades, cremades al mig de les places; els arxius parroquials, destruïts, i els capellans, o es faran escàpols o es convertiran en víctimes dels brots arrauxats. Catòlics practicants, fejecistes, propietaris o persones relacionades amb partits dretans forniran les llistes dels escamots d'incontrolats. Per acabar-ho d'adobar, el 24 i el 25 de juliol Solivella viu dos dels dies més luctuosos de la seva història: dretes i esquerres s'enfronten a mort; el balanç és esgarrifós: 22 cossos, la majoria joves, queden estesos al carrer. En total, a Catalunya més de 6.000 persones, de les quals 102 eren veïnes de la Conca, pagaren amb les seves vides el preu de la revolució.

En els primers mesos de la guerra, els grups antifeixistes, amb l'objectiu d'aturar l'ocupació franquista de Saragossa, enviaren voluntaris a Aragó; 30.000 catalans cobrien el front i d'aquests un bon grapat provenien de la Conca. Alguns fins i tot participaren en la defensa de Madrid.

Per tal d'acabar el desgovern dels comitès, la Generalitat va publicar, al mes d'octubre, un decret amb el qual donava vida als consells municipals, amb la missió explícita de minimitzar el desgavell.

En la primavera de 1938 va iniciar-se l'ofensiva franquista a Catalunya i les lleves foren mobilitzades insistentment. Els pobles quedaven buits de joves amb edats compreses entre els 18 i els 35 anys. Al juliol, l'escenari dels combats es traslladà cap al sud del país, i la batalla de l'Ebre seria una de les últimes oportunitats de la República. 113 dies de lluita fraticida costaren 60.000 homes als republicans i 30.000 als franquistes. Els cossos dels soldats —molts de 18 anys— suraven pel riu; feia poc que els havien cridat a files i els coneixien com els de "la lleva del biberó". Les serres de Pàndols i Cavalls foren una trampa mortal i, conseqüentment, esdevingueren el principal fossar dels joves conquencs en aquesta tràgica guerra civil.

A final d'any, el V Cos de l'exèrcit republicà, sota el comandament de Tagüeña, arriba a Montblanc i a Vimbodí, amb l'objectiu d'aturar l'avenç dels insurrectes. Malgrat els esforços, a començament de gener de 1939, Vimbodí i l'Espluga són castigades pels bombardejos de l'aviació franquista. Comencen a caure les viles de Ponent; per les Borges Blanques s'enceta l'ocupació franquista de la Conca de Barberà, i l'11 de gener les tropes de la 4a Brigada de Navarra ocupen Montblanc (abans havien pres possessió de la resta de pobles).

Davant la irreversibilitat dels fets, moltes persones emprengueren el camí de l'exili. Per les carreteres desfilaven corrues de perdedors, amb cares cansades i posats famèlics, en direcció a la frontera. Els guanyadors imposaren una fèrria disciplina i immediatament engegaren judicis sumaríssims presidits per l'autoritat militar. Molts tingueren com a destinació la presó de Tarragona i 122 foren ajusticiats.

La guerra, però, no acabava. La fam i la misèria senyorejaven en la majoria de llars i encara 54 persones, moltes de les quals eren nens i adolescents, haurien de perdre la vida, a causa de la manipulació de material explosiu, en la imminent postguerra.

Tot plegat configurava un drama que havia durat tres anys. N'havien estat protagonistes els més dels 25.000 habitants de la Conca, 746 dels quals no pogueren retornar amb els seus. No obstant això, la vida continuava i a la postguerra s'encomanava posar a prova la capacitat de resistència dels que quedaven.

ANÀLISI DE LES DADES PER POBLES

AGUILÓ

Població morta a conseqüència de la guerra: 5 persones

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognoms</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Amenós Solé, Jaume			Sòria
Cardona Estany, Antoni			Saragossa
Jaume Bartolí, Josep	38	1921	Catalunya
Puig Bassa, Jaume			Vallespir
Raich Vidal, Josep			

ALBIÓ

Població morta a conseqüència de la guerra: 4 persones

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognoms</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Balcells, Ramon	32	1927	
Martí Corbella, Lluís	18	1941	Ebre
Roselló Fabregat, Frederic	25	1934	
Trilla, Rosend <i>Cal Munda</i>	18	1941	Ebre

BARBERÀ DE LA CONCA

Cens de població el 1936: 1.133 habitants

Cens de població el 1940: 1.031 habitants

Diferència de població: -102 habitants (pèrdua d'un 9% del total del cens)

Morts al front: 26 (2,29% del total del cens)

Morts en començar la guerra: 1

Morts afusellats pels milicians: 2 (0,17% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 4 (0,34% del total del cens)

Població civil morta a causa de la guerra: 8 (0,70% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 41 (3,61% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Fontanals Massó, Josep			
Rosanés Contijoch, Ramon	26	1933	Agramunt

Marimon Riba, Joan	18	1941	Ebre
Miquel Miró, Emili	29	1930	Villajanes
Abellà Miró, Artur	18	1941	Ebre
Barbens Civit, Josep	27	1932	
Cabestany Veciana, Francesc	21	1938	
Amill Civit, Magí	23	1936	
Abellà Torres, Josep	30	1929	
Abellà Torres, Joan	26	1933	
Canela Torrents, Òscar	24	1935	
Pedro Prats, Ramon	21	1938	
Amill Miró, Manuel	35	1923	
Amill Miró, Joaquim	25	1934	
Tous Gavaldà, Josep	33	1926	
Contijoch Cabestany, Eduard	28	1931	
Miró Miró, Ramon	19	1940	Ebre
Tous Miró, Josep	24	1935	
Civit Panadès, Antoni	28	1931	
Soler Riba, Francesc	23	1936	
Fallada Poblet, Ramon	21	1938	
Cantó Fuguet, Antoni	20	1939	Terol
Grau Miró, Antoni	27	1932	
Giné Tous, Josep	21	1938	
Fabregat Poblet, Joan	26	1933	
Vadrí Vilaró, Josep			Barberà
Noguera Calezati	27	1932	Barberà

Persones afusellades pels milicians

Abellà Bella, Josep: propietari de 71 anys.

Carré Garrió, Salvador: afusellat pels milicians en la retirada.

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra
 Bella Carbonell, Angelina: de 8 anys d'edat, morta en el bombardeig del gener de 1939.

Contijoch Pons, Josep: de 69 anys d'edat, mort en el bombardeig del gener de 1939.

Vilaró Casamitjana, Maria: de 73 anys, morta en el bombardeig del gener de 1939.

Calbet Vidal, Joan: mort al gener de 1939.

Canaletas Figueras, Alfred: de 16 anys, mort en esclatar-li una bomba al gener de 1939.

Mestre Giné, Francesc: de 16 anys, mort en esclatar-li una bomba al gener 1939.

Calbet Contijoch, Josep M.: d'11 anys, mort en esclatar-li una bomba.

Calbet, Joan: vell, mort en esclatar-li una bomba.

BELLTALL

Cens de població el 1936: 460 habitants

Cens de població el 1940: 412 habitants

Diferència de població: -48 habitants (pèrdua d'un 10,43% del cens)

Morts al front: 3 (0,65% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Miró, Josep	20	1939	
Torres, Domènec	19	1940	
Aubí, Jaume	28	1938	

BLANCAFORT

Cens de població el 1936: 1.001 habitants

Cens de població el 1940: 875 habitants

Diferència de població: -126 habitants (pèrdua d'un 12,58% del cens)

Morts al front: 23 (2,09% del total del cens)

Morts afusellats pels milicians: 7 (0,69% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 3 (0,29% del total del cens)

Població civil morta a causa de la guerra: 2 (0,19% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 35 (3,49% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Menores Martín, Àngel	21	1938	Blancafórt
Iborra Sanahuja, Lluís	29	1930	Blancafórt
Civit Vallès, Ramon	21	1938	
Civit Sala, Guillem	19	1940	Tremp
Martí Alegret, Joaquim	19	1940	Santiago de C.

Martí Alegret, Josep			
Martí Capestany, Josep M.	19	1940	
Moix Civit, Antoni	19	1940	la Garriga
Prats Papiol, Josep	19	1940	Tarragona
Iborra Aluja, Pau	19	1940	Tarragona
París Aluja, Florenci	19	1940	
Llorens Civit, Vicenç	24	1935	
Aluja, Anton			
Barril, Josep			
Vives, Joan			
Aluja, Lluís			
Llurba, Pau			
Balcells, Lluís			
Oliveres, David			
Martí, Joan			
Moix Anglès, Anton			
Baltà Huix, Joan			
Barril Cabestany, Josep			
Masalles Iglesias, Ramon	35	1924	Ebre

Veïns del poble afusellats pels milicians

Capestany Llurba, Eugeni: pagès de 35 anys afusellat el 4 de setembre de 1936.

Prats Farré, Isidre: flequer de 32 anys afusellat el 4 de setembre de 1936.

Saumell Vilamajó, Josep: capellà de 53 anys afusellat el 4 de setembre de 1936.

Vila Pere, Josep: capellà de 58 anys afusellat el 28 d'agost de 1936.

Masalles Poblet, Josep: pagès de 39 anys afusellat el 4 de setembre de 1936.

Oliveras Vives, Vicenç: pagès afusellat el 4 de setembre de 1936.

Torres Balcells, Isidre: capellà de 62 anys afusellat el 24 d'agost de 1936.

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra

Aluja Baldrich, Vicenç: de 71 anys, morí el 31 de desembre de 1938, mentre es produïa un combat al voltant de Blancafort.

Prats Aluja, Josep: de 16 anys, morí l'11 de gener de 1939 en creuar les línies del front de Blancafort.

BIURE DE GAIÀ

Soldats morts al front: 3

Total de població morta a causa de la guerra: 3

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Compta Cadens, Arcadi	31	1928	
Güell Clarasó, Josep	20	1939	
Malet Andreu, Joan	18	1941	Ebre

LA CIRERA

Soldats morts al front: 1

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Aymerich Marimon, Ramon	30	1929	Reus

CONESA

Cens de població el 1936: 475 habitants

Cens de població el 1940: 424 habitants

Diferència de població: -51 habitants (pèrdua d'un 10,73% del cens)

Morts al front: 6 (1,26% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 4 (0,92% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 10 (2,10% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Bonet Clarasó, Anton	21	1938	
Solé Roset, Ramon	20	1939	
Contijoch, Santiago	19	1940	
Almenara Florensa, Biel	34	1925	
Fabregat Sabaté, Ramon	28	1931	
Aubia Ortiz, Josep	26	1933	Montblanc

FIGUEROLA

Morts al front: 1

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Junyent Riba, Joan			

FORÈS

Cens de població el 1936: 346 habitants
 Cens de població el 1940: 309 habitants
 Diferència de població: -37 habitants (pèrdua d'un 10,69% del cens)
 Morts al front: 7 (2,02% del total del cens)
 Morts afusellats pels milicians: 1 (0,28% del total del cens)
 Morts afusellats pels franquistes: 2 (0,57% del total del cens)
 Total de població morta a conseqüència de la guerra: 10 (2,89% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Miquel Tarragó, Tomàs	29	1930	
Miquel Tarragó, Jaume	27	1932	
Miquel Tarragó, Ramon	24	1935	
Huguet Fabregat, Pau	29	1930	
Castellà Duch, Ramon	27	1932	
Puig Puig, Ramon	31	1928	
Puig, Ramon	18	1941	Ebre

Persones afusellades pels milicians

Capdevila Miquel, Tomàs: sacerdot de 33 anys, martiritzat el 6 de setembre de 1936.

L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

Cens de població el 1936: 3.255 habitants
 Cens de població el 1940: 2.959 habitants
 Diferència de població: -296 habitants (pèrdua d'un 9,09% del cens)
 Morts al front: 34 (1,04% del total del cens)
 Morts afusellats pels milicians: 11 (0,33% del total del cens)
 Morts afusellats pels franquistes: 14 (0,43% del total del cens)
 Població civil morta a causa de la guerra: 10 (0,30% del total del cens)
 Morts a l'hospital militar de l'Espluga: 134
 Total de població morta a conseqüència de la guerra—queden exclosos els 134 morts de l'hospital militar—: 69 (2,11% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Piñol Badia, Josep	28	1931	Andalusia
Josa Balcells, Miquel	27	1932	Osca
Miró Roig, Joan	33	1926	Ebre
Borja Sala, Isidre	32	1927	Ebre
Palau Turull, Ramon	28	1931	Ebre
Franquès Ferran, Ramon	28	1931	Llevant
Pàmies Rull, Joan	18	1941	Artesa
Prats Badia, Ramon			l'Espluga
Just Copons, Magí	27	1932	Artesa
Trullols Domènech, Amadeu	30	1929	Tremp
Gascón Torres, Marià	20	1939	Madrid
Gascón Torres, Eugeni	28	1931	Ebre
Espasa Cervelló, Lluís	27	1932	Artesa
Bosch Vidal, Josep	21	1938	Castelló
Rosell Fàbregas, Francesc	31	1928	Artesa
Espasa Cervelló, Joan	31	1928	Artesa
Pocarull Pocarull, Salvador	33	1926	Cervera
Nadal Casasús, Francesc	38	1921	Ebre
Palau Vidal, Ramon	28	1931	Ebre
Trullols Cabal, Josep	31	1928	l'Espluga
Roselló Miret, Josep	26	1933	Palma de M.
Amigó Fabregat, Josep	24	1935	
Bonet Piñol, Josep	23	1936	
Roig Zaragoza, Joan	23	1936	
Garrell Roselló, Ramon	21	1938	
Capestany Caballé, Jaume	19	1940	
Pagès Bartra, Joan	19	1940	
Palau Pujol, Joan	19	1940	
Marsal Roig, Josep	18	1941	
Fonoll Torrens, Wenceslau	18	1941	
Roselló Gené, Ramon	18	1941	
Bosch Cortès, Salvador	18	1941	
Vendrell Virgili, Francesc	18	1941	
Civit Callau, Francesc	18	1941	

Persones afusellades pels milicians

Saladrigas Martí, Francesc: sacerdot de 71 anys afusellat el 22 de juliol de 1936.

Roig Domingo, Agustí: de 50 anys afusellat el 22 de juliol de 1936.

Bernat Carreras, Josep M.: propietari de 50 anys afusellat el 17 d'agost de 1936.

Guiu Amorós, Cosme: veterinari de 34 anys afusellat el 17 d'agost de 1936.

Jornet Rocamora, Joan: farmacèutic de 39 anys afusellat el 17 d'agost de 1936.

Martí Rosell, Josep: pagès de 33 anys afusellat el 17 d'agost de 1936.

Josa Balcells, Josep M.: pagès de 27 anys afusellat el 17 d'agost de 1936.

Zaragosa Vidallés, Josep M.: pagès de 24 anys afusellat el 17 d'agost de 1936.

Badal Pradas, Francesc: caporal de la Guàrdia Civil de 33 anys afusellat el 25 d'agost de 1936.

Comella Josa, Joaquim: comerciant de 44 anys afusellat al setembre de 1936.

Muntañola Llorac, Sebastià: comerciant de 26 anys afusellat al setembre de 1936.

Població civil morta a causa de la guerra

Torruella Codina, Frederic: de 64 anys mort en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Marsal Cabal, Trinitat: d'11 anys mort en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Guasch Solferà, M. Roser: de 9 anys morta en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Casanovas Carbonell, Eugènia: de 67 anys morta en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Ferrer Barbena, Carme: morta en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Dona desconeguda refugiada: morta en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Nena desconeguda refugiada: de 12 anys morta en el bombardeig del 2 de gener de 1939.

Llanés Miró, Josep M.: d'11 anys mort el 23 de gener de 1939 en explotar-li una bomba.

Lamuza Laborda, Màxim: ferroviari de 58 anys mort el 2 d'abril de 1939 en explotar-li una bomba.

Cazorla Zabala, Josep: pastor de 29 anys mort el 28 de maig de 1940 en explotar-li una bomba.

GUIALMONS

Morts al front: 1

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Marimon Puig, Lluís	20	1939	

LA GUÀRDIA DELS PRATS

Morts al front: 5

Morts afusellats pels franquistes: 4

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 9

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Anglès Ferré, Ramon	18	1941	Ebre
Batlle Boada, Hermenegild			
Martí, Jaume			
Roca Marsal, Ramon			
Sugrañes Fuguet, Josep	21	1938	

LILLA

Morts al front: 9

Morts afusellats pels milicians: 1

Morts afusellats pels franquistes: 1

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 11

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Cervelló Alfonso, Josep	23	1936	
Ollé, Anton	31	1928	
Mestres, Pau			

Dulcet, Aleix	32	1927	
Mestres, Josep M.	18	1941	Ebre
Adserà, Antoni	18	1941	Ebre
Bové, Joan	27	1932	
Rafàs Mercadé, Pau			Bujaraloz
Cervelló, Joan			

Persones afusellades pels milicians

Ferraté Porta, Melcior: capellà de 50 anys, fill de l'Espluga de Francolí, afusellat el 2 d'agost de 1936.

LLORAC

Morts al front: 1

Total de població morta a causa de la guerra: 1

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Santacana, Ramon	Cal Soldat 21	1938	

MONTBLANC

Cens de població el 1936 (comptant les pedanies): 4.835 habitants

Cens de població el 1940 (comptant les pedanies): 4.593 habitants

Diferència de població: -242 habitants (5% del total del cens)

Morts al front: 75 (1,55% del total del cens)

Morts afusellats pels milicians: 5 (0,11% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 13 (0,26% del total del cens)

Població civil morta a causa de la guerra: 5 (0,1% del total del cens)

Total de morts a conseqüència de la guerra: 98 (2,03% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Costa Verdejo, Àngel	30	1929	Montblanc
Figueres Montalà, Ferran	21	1936	Segre
Juan Casas, Ramon	26	1933	Ebre
Andreu Gil, Rafael	24	1935	Barcelona
Capdevila Faixó, Pau	23	1936	Ebre
Jové Murtra, Josep	31	1928	Terol
Jové Cartañà, Marcel·lí	18	1941	Ebre

Farré Guarro, Josep	18	1941	Ebre
Griñó Carreras, Emili	18	1941	Ebre
Tarragó Torrellas, Josep M.	31	1928	Ebre
Cardona Miró, Josep M.	31	1928	Ebre
Torres Farré, Pau	31	1928	Montblanc
Vallverdú Falcó, Joan	18	1941	Ebre
Gaya Roselló, Josep	26	1933	Lleida
Roselló Fabregat, Josep	31	1928	Ebre
Palau Farriol, Josep M.	18	1941	Ebre
Roselló Civit, Ramon	24	1935	
Folch Roset, Josep	19	1940	Alella
Cartañà Tosas, Francesc	32	1927	Ebre
Sigró Casas, Maties			Terol
Roselló Magriñà, Jaume	29	1930	Terol
Inglès Martí, Ramon	29	1930	Ebre
Bové Cervelló, Joan	26	1933	Ebre
Llort Farré, Ernest	32	1927	Ebre
Solé Roselló, Ramon	32	1927	Ebre
Solanes Foguet, Joan	21	1938	
Abelló Tarragó, Pere Joan	22	1937	
Casas Sabaté, Francesc	22	1937	Bilbao
Llort Calvet, Lluís			
Clofent Viñas, Martí			
Clofent Viñas, Anton	21	1938	
Roselló, Jaume <i>Castellà</i>			
Civit Solé, Josep	23	1936	
Civit, Anton <i>Puvill</i>			
Cendra Puvill, Emili			
Llort Escuert, Josep			
Civit, Josep <i>Puvill</i>			
Sabaté Civit, Josep			
Sanahuja, Francesc <i>Mulettes</i>			
Roselló Fabregat, Josep			
Gaya Solé, Pau			
Foguet Mir, Joan			
Roig Carreras, Agustí			
Bové, Josep <i>Niso</i>			
Bové, Ramon <i>Gravat de Lilla</i>			

Tosas, Anselm *Filomeno*
Llort Farré, Anton
Guasch Gras, Josep M.
Serra, Josep *Cama de parra*
Casas Cantó, Ramon
Roca, Eloi
Mongé, Joan
Iborra Farré, Enric
Cartañà, Josep *Camila*
Palau, Miquel *Samarroc*
Abellà, Jesús *Ribetes*
Sigró, Maties *Pequeñín*
Roselló, Josep *Salvador petit*
Roselló Folch, Josep
Foguet Piñol, Josep
Barana, Salvador *Fragatí*
Guarro Colo, Josep
Roig Sanahuja, Josep
Roselló Civit, Ramon
Tost, Josep *Ferrer de Tall*
Miró, Anton *Pere Pau*
Farriol, Maties *Culitxo*
Dalmau, Eloi
Solé, Àngel *Xollador*
Civit, Esperanto A. *Blancafert*
Jové, Marcel·lí *del cafè*
Vallverdú Fontseré, Benvingut
Folch Pijoan, Jaume
Farré Pallisó, Josep
Andreu Casadó, Sebastià

Persones afusellades pels milicians

Farriol Sabaté, Joan: sacerdot de 68 anys afusellat el 22 d'agost de 1936.
Queralt Gaya, Pau: sacerdot de 58 anys afusellat el 9 d'agost de 1936.
Llaveria Torné, Dalmaci: sacerdot de 59 anys afusellat el 22 d'agost de 1936.
Roselló Sans, Josep: sacerdot afusellat el 22 d'agost de 1936.
Colom Alsina, Josep: sacerdot afusellat el 4 d'agost de 1936.

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra
Guarro Figuerola, Josepa: de 38 anys morta per bomba d'aviació el 14 de gener de 1939.

Soler Sans, Calixto: de 73 anys mort el 16 de gener de 1939 per explosió de bomba.

Cabreta Sabaté, Joan: militar de 49 anys mort per suïcidi el 3 de novembre de 1939.

Balcells Torres, Francesc: de 55 anys mort en explotar-li un obús el 9 de gener de 1939.

Bordell, Josep M. *Bordellet*: mort el 14 de gener de 1939 a causa d'una bomba d'aviació.

PASSANANT

Cens de població el 1936: 462 habitants

Cens de població el 1940: 429 habitants

Diferència de població: -33 habitants (7,14% del total del cens)

Morts al front: 10 (2,16% del total del cens)

Població civil morta a causa de la guerra: 1 (0,21% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 11 (2,38% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Roselló Vives, Josep	21	1938	
Amenós Busquets, Ramon	31	1928	
Corbella Corbella, Sebastià			
Carles Canela, Jaume			
Sanfeliu Roig, Francesc			
Roca Roca, Ramon			
Pons Roset, Ramon			
Amenós Minguell, Josep	26	1933	
Roca Roset, Joan			
Civit, Anton			

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra

Farran Segarra, Juli: morí el 1939 en esclatar-li una bomba al carrer.

LES PILES

Cens de població el 1936: 398 habitants

Cens de població el 1940: 385 habitants

Diferència de població: -13 habitants (3,26% del total del cens)

Morts al front: 1 (+1 de Guialmons representa un 0,5% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1 (+1 de Guialmons representa un 0,5% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Talavera Valls, Josep	27	1932	

PIRA

Cens de població el 1936: 522 habitants

Cens de població el 1940: 547 habitants

Diferència de població: +25 habitants (augmenta un 4,78% del cens)

Morts al front: 14 (2,68% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 14 (2,67% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Bonastre Grimau, Antoni	27	1932	Ebre
Poblet Sendra, Josep	28	1931	Ebre
Sanfeliu Roig, Francesc	33	1926	Ebre
Mateu Sans, Ramon	19	1940	Retirada
Escolà, Joan <i>Roset</i>			
Amill, Joan <i>Amill</i>	18	1941	Ebre
Mateu, Joan <i>Mateu</i>	18	1941	Ebre
Farré, Tomàs	25	1934	
Sendrós, Josep <i>Magí Galiano</i>	27	1932	
Amenós, Anton <i>Bepú</i>	26	1933	
Bienvenido Camí, Amadeu	23	1936	
Bonastre Llort, Joan	18	1941	Ebre
Mateu, Josep <i>Rosco</i>	18	1941	Ebre
Graells Capdevila, Josep	18	1941	Ebre

RAURIC

Morts al front: 1

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Carol Martí, Francesc	25	1934	

ROCAFORT DE QUERALT

Cens de població el 1936: 650 habitants

Cens de població el 1940: 590 habitants

Diferència de població: -60 habitants (9,23% del total del cens)

Morts al front: 17 (2,61% del total del cens)

Morts afusellats pels milicians: 1 (0,15% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 4 (0,61% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 22 (3,38% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Mateu Sans, Ramon	19	1940	
Alari Vidal, Anton	20	1939	
Bosch Castells, Joan	20	1939	
Vidal Sagristà, Joan	20	1939	
Torres Castellà, Miquel	18	1941	Ebre
Andreu Cases, Joan	23	1936	
Vidal Bonet, Ramon	20	1939	
Gual Tarragó, Josep	29	1930	
Mora Tomàs, Josep	25	1934	
Civit Cabestany, Anton			
Torres Inglès, Josep	23	1936	
Duch Garrofé, Jaume	32	1927	
Queraltó Cristià, Jaume	19	1940	
Queraltó Cristià, Ramon	27	1932	
Queraltó Cristià, Salvador	25	1934	
Roselló Anglès, Frederic			
Miró Creus, Antoni	19	1940	

Persones afusellades pels milicians
Duch Miró, Galicano: afusellat l'agost de 1936.

ROJALS

Morts al front: 5
Morts afusellats pels franquistes: 3
Total de població morta a conseqüència de la guerra: 8

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Andreu, Xavier			
Pàmies Pàmies, Antoni	32	1927	
Serra Masdeu, Joan	35	1925	
Serra Masdeu, Pere	29	1930	
Vallverdú, Rossend			

SANTA COLOMA DE QUERALT

Cens de població el 1936: 3.434 habitants
Cens de població el 1940: 3.248 habitants
Diferència de població: -186 habitants (5,41% del total del cens)
Morts al front: 62 (1,80% del total del cens)
Morts afusellats pels milicians: 10 (0,29% del total del cens)
Morts afusellats pels franquistes: 7 (0,20% del total del cens)
Població civil morta a causa de la guerra: 7 (0,20% del total del cens)
Total de població morta a conseqüència de la guerra: 86 (2,5% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Albareda Cardona, Nemesi	24	1935	
Albi Llauradó, Macià			
Ametller Anglès, Joan	21	1938	Terol
Anguera Morera, Ramon	27	1932	Barcelona
Aubermi Nialet, Martí	22	1937	
Balcells Alemany, Josep	34	1925	Reus
Balcells Vidal, Marcel·lí	26	1933	Madrid
Bartolí Balcells, Paulí	18	1941	Ebre
Bosch Riera, Lluís	20	1939	Anglesola
Calvet Sabaté, Domènec	38	1921	

Camins Ramon, Josep	30	1929	Ebre
Carol Prats, Magí	36	1923	Ulldemolins
Civit Bonet, Joan	21	1938	Terol
Civit Bonet, Valentí	24	1935	la Seu d'Urg.
Civit Duch, Ramon	26	1933	
Companys Canals, Josep	26	1933	
Duch Fusté, Ramon	21	1938	
Ferré Mercé, Ernest	33	1926	
Ferrer Rosell, Josep	20	1939	
Farriol Expòsit, Anton	22	1937	
Figueres Borrel, Joan	18	1941	Ebre
Figueres Miquel, Ramon	25	1934	
Figuerola Moles, Antoni			Aragó
Gassol Andreu, Josep	32	1927	
Jordana Piniella, Manuel	26	1933	Terol
Llorens Mensa, Vicenç	33	1926	
Lloranch Parés, Josep			
Llopart Solé, Josep			Portvendres
Marimon Padró, Robert	20	1939	
Marimon Puigjaner, Josep			
Martí Niubó, Josep	26	1933	
Miquel Bernades, Mateu	34	1925	
Miquel Janer, Martí	23	1936	Ebre
Miquel Torres, Josep	20	1939	
Mulet Gual, Josep	18	1941	Ebre
Nadal Vilaseca, Josep			Artesa
Noguera Tomàs, Santiago	20	1939	
Oranies Iborra, Salvador	20	1939	
Orriach Martí, Josep	37	1922	
Piñol Corbella, Jaume	37	1922	
Pont Vilaplana, Josep	34	1925	
Pont Vilaplana, Josep	32	1927	Ebre
Ramon Perelló, Josep			Ciutadilla
Ravell Aribau, Ramon	27	1932	Aragó
Rius Ferrer, Jaume	22	1937	
Roset Solà, Santiago	18	1941	Ebre
Segura Aymerich, Josep	22	1937	
Solà Camps, Jaume	22	1937	
Solé Vilanova, Josep	24	1935	

Sugrañes Caballé, Carles	33	1926	
Tarragó Sendra, Josep	20	1939	
Tomàs Clarasó, Josep			
Tomàs Sendra, Joan	20	1939	València
Torrents Veciana, Pere	24	1935	
Trull Parcerisas, Ramon	23	1936	
Alemany Massip, Jaume	36	1923	la Granadella
Calzada Sambola, Josep	23	1936	Osca
Figueres Padró, Jaume	25	1934	
Ninot Grimau, Jaume	29	1930	Osca
Palau Sanahuja, Jaume	19	1940	Pte. Mijalro
Rius Ciarià, Isidre	32	1927	Ebre
Rosell Balcells, Pau	26	1933	Osca

Persones afusellades pels milicians

Domingo Esplugues, Pau.

Ferrando Mirando, Josep: afusellat el 18 de maig de 1937.

Graells Albareda, Samuel: de 23 anys, afusellat el 30 de març de 1937.

Ribera Miraclès, Floilà: refugiat afusellat el 18 d'abril de 1937.

Tort Casellas, Vicenç: afusellat el 18 d'abril de 1937.

Creus Sirvent, Josep M.: sacerdot d'Aguiló afusellat el 9 de setembre de 1936.

Martí Bofarull, Deogràcies: sacerdot de Santa Coloma de 47 anys, afusellat el 9 de setembre de 1936.

Puigsech Pla, Bonaventura: sacerdot de Santa Coloma afusellat el 7 de setembre de 1936.

Reguant Badia, Antoni: sacerdot de Santa Coloma de 44 anys, afusellat el 9 de setembre de 1936.

Vilarrubí Boqué, Josep: sacerdot de Santa Coloma de 48 anys, afusellat el 7 de setembre de 1936.

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra

Asbert Mora, Ramon: de 49 anys mort en bombardeig.

Padró Roca, Josep: de 49 anys, mort en bombardeig.

Rosario Bonaventura, Dolors: de 74 anys, morta en explotar-li un obús.

Ferrer Rosario, Elisa: de 33 anys, morta en explotar-li un obús.

Martí Ferrer, Montserrat: de 6 anys, morta en explotar-li un obús.

Oranies Poblet, Jaume: mort en manipular explosius.

Saperas Rius, Ramon: mort en manipular explosius.

SARRAL

Cens de població el 1936: 1.987 habitants

Cens de població el 1940: 1.560 habitants

Diferència de població: -427 habitants (21,48% del total del cens)

Morts al front: 26 (1,30% del total del cens)

Morts afusellats pels milicians: 9 (0,45% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 21 (1,06% del total del cens)

Població civil morta d'accidents derivats de la guerra: 4 (0,2% del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 60 (3,01% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Potau Roca, Amadeu	18	1941	Ebre
Pons Teixidó, Emili	18	1941	Ebre
Fornés Tardiu, Marcei·lí	18	1941	Ebre
Montseny Farré, Ramon	18	1941	Ebre
Plana Mateu, Jaume	18	1941	Ebre
Grau Guardias, Miquel	18	1941	Ebre
Roca Teixidó, Jaume	19	1940	Saragossa
Vidal Farré, Salvador	19	1940	Ebre
Padreny Rosanes, Ramon	20	1939	Vinaròs
Bonet Potau, Josep	22	1937	Catalunya
Tous Tarragó, Salvador	23	1936	València
Tardiu Potau, Florenci	24	1935	València
Martí Vallverdú, Joan	24	1935	Terol
Miró Vidal, Antoni	25	1935	Santander
Panadés Tarés, Josep	26	1934	Terol
Tarragó Fornés, Magí	27	1933	Talav. de la R.
Tardiu Potau, Jaume	27	1933	Aragó
Tous Tarragó, Josep	29	1930	Ebre
Serra Marimon, Jaume	29	1930	Lleida
Farré Fontanillas, Josep	30	1929	Aragó
Nuet Solé, Joan	32	1927	
Dalmau Miró, Joan	33	1926	
Farré Fontanillas, Jaume	33	1926	
Claramunt Ribaudí, Pelegrí	34	1925	Ebre
Rull Giné, Martí	34	1925	
Gabarró Bonell, Josep M.	34	1925	Castelló

Persones afusellades pels milicians

Prats Llagostera, Enric: de 30 anys afusellat el 8 d'agost de 1936.
Rosanes Sanfeliu, Damià: de 63 anys afusellat el 10 d'agost de 1936.
Sans Viñas, Lluís: sacerdot de 52 anys afusellat el 10 d'agost de 1936.
Vinadé Plana, Joan: de 58 anys afusellat l'11 d'agost de 1936.
Potau Cots, Ramon: de 46 anys afusellat l'11 d'agost de 1936.
Travé Barbens, Josep: de 43 anys afusellat el 14 d'agost de 1936.
Magre Fuguet, Claudi: de 47 anys afusellat el 19 d'agost de 1936.
Magre Guardias, Joan: de 29 anys afusellat el 19 d'agost de 1936.
Solé Icart, Pere: de 37 anys afusellat el 27 d'agost de 1936.

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra

Torroja Barrot, Josep M.: de 58 anys, mort a la presó de Tarragona.
Pedreny Rodríguez, Joan: de 68 anys, mort el gener de 1939.
Roig Cabestany, Jaume: de 5 anys, mort el 27 de novembre de 1939 en explotar-li una bomba.
Vinadé Vinadé, Rossend: de 57 anys, mort el 25 d'agost de 1941 en manipular un obús.

SEGURA

Cens de població el 1936: 317 habitants
Cens de població el 1940: 266 habitants
Diferència de població: -51 habitants (16,08% del total del cens)
Morts al front: 1 (0,31% del total del cens)
Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1 (0,31% del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Martí Salbanés, Josep	22	1937	

SENAN

Cens de població el 1936: 250 habitants
Cens de població el 1940: 203 habitants
Diferència de població: -47 habitants (18,8% del total del cens)
Morts al front: 4 (1,6% del total del cens)
Total de persones mortes a conseqüència de la guerra: 4 (1,6% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Piñol Obrer, Pius	27	1932	Càceres
Vallverdú Vallverdú, Joan	25	1934	Ebre
Vallverdú Vallverdú, Sebastià	18	1941	Ebre
Vallverdú Claret, Joan	19	1940	

SOLIVELLA

Cens de població el 1936: 1.516 habitants

Cens de població el 1940: 1.303 habitants

Diferència de població: -213 habitants (14,05% del total del cens)

Morts en els Fets de Solivella del 25 de juliol de 1936: 22 (1,45% del total del cens)

Morts al front: 48 (3,16% del total del cens)

Morts afusellats pels milicians: 16 (1,05% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 22 (1,45% del total del cens)

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra: 4 (0,26% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 112 (7,38% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Sanahuja Armengol, Maties	18	1941	Ebre
Palau Copons, Joan	24	1937	Ebre
March Sanahuja, Antoni	18	1941	Ebre
Sans Solé, Antoni	25	1934	Jaén
Sans Solé, Josep	21	1938	Ebre
Castro Ballart, Joan	22	1937	Guadalajara
Salvadó Español, Joan	19	1940	Guadalajara
Tarragó Masegué, Josep	31	1928	Balaguer
Cendra Prats, Josep M.	34	1925	Balaguer
Iglesias Ballart, Antoni	32	1927	Ebre
Copons Rañé, Josep	34	1925	
Castro Español, Andreu	32	1927	Ebre
Muntañola Massó, Antoni	22	1937	Valls
Massó Ballart, Isidre	18	1941	Ebre
Cortès March, Anselm	22	1937	València

Español Montseny, Amadeu	18	1941	Tarragona
Montseny Castro, Magí	19	1940	Valls
Montseny Badia, Jaume	20	1939	Osca
Ballart Español, Joan	25	1934	Tarragona
Masalias Torres, Gregori	25	1934	Tarragona
Montseny Andevert, Magí	19	1940	Segre
March Civit, Antoni	26	1933	
Cartañà Domingo, Tomàs	24	1935	Tarragona
Tarragó Castro, Jesús	24	1935	Tarragona
Mola Salvadó, Salvador	27	1932	Torredemb.
Montseny Ballart, Josep	18	1941	Valls
March Closa, Magí	34	1925	
Moix Blanch, Pere	35	1924	
Pijoan Ballart, Antoni	35	1924	
Castro Español, Andreu	31	1928	
Nuet Palau, Ramon	31	1928	
Mestres Torrellas, Antoni	30	1929	
Ballart Domingo, Joan	29	1930	
Cortès Jorba, Eusebi	29	1930	
Castro Español, Josep	29	1930	
Iglesias Gil, Eugeni	29	1930	
Massagué Pons, Antoni	29	1930	
Ribas Tous, Antoni	29	1930	
Andevert Cendrós, Jesús	28	1931	
Capdevila Castro, Josep	28	1931	
Ballart Capdevila, Romeu	27	1932	
Foraster Solarens, Joan	27	1932	
Mestres Torrellas, Alfons	27	1932	
Domingo Massagué, Antoni	27	1932	
Montseny Español, Antoni	27	1932	
Segura Iglesias, Antoni	27	1932	
Juanpere Iglesias, Francesc	28	1931	
Montseny Cantó, Josep	36	1923	

Persones afusellades pels milicians

Armengol Montseny, Josep: de 43 anys, afusellat el 4 d'agost de 1936.

Español Saperas, Tomàs: de 22 anys, afusellat el 12 de febrer de 1937.

Sanahuja Anglès, Maties: de 43 anys, afusellat el 6 d'agost de 1936.

Ballart Anglès, Josep: de 50 anys, afusellat el 12 de desembre de 1937.
Iglesias Tous, Jaume: de 59 anys, afusellat el 12 de febrer de 1937.
Gasol Montseny, Josep: de 21 anys, afusellat el 12 de febrer de 1937.
Masalias Palau, Josep: de 18 anys, afusellat el 14 de febrer de 1937.
Palau Solé, Josep: de 17 anys, afusellat el 31 d'agost de 1936.
Sans Iglesias, Francesc: de 47 anys, afusellat el 12 de febrer de 1937.
Fonoll Travé, Modest: de 31 anys, afusellat el 28 d'agost de 1936.
Tarragó Castro, Josep: de 28 anys, afusellat el 28 d'agost de 1936.
Iglesias Casamitjana, Josep: de 30 anys, afusellat el 28 d'agost de 1936.
Foraster Llorens, Josep: de 25 anys, afusellat el 28 d'agost de 1936.
Masalias Ferré, Josep: de 19 anys, afusellat el 28 d'agost de 1936.
Salvadó Sans, Josep: de 49 anys, afusellat el 31 d'agost de 1936.
Palau Torres, Magí: de 37 anys, afusellat el 6 de març de 1937.

Persones mortes en els Fets de Solivella del 25 de juliol de 1936

Sanahuja, Francesc de Paula: de 17 anys
Tous Iglesias, Josep: de 17 anys
March Contijoch, Anton: de 34 anys
Sans Montseny, Flavià: de 22 anys
Ballart Magriñà, Pere: de 46 anys
Ballart Domingo, Joan: de 26 anys
Muntañola Nuet, Rafael: de 24 anys
Travé Palau, Rafael: de 27 anys
Garcia Tous, Jaume: de 50 anys
Tarragó Castro, Jesús: de 22 anys
Sanahuja Solé, Jaume: sacerdot
Capdevila Queralt, Pere
Moix Anglès, Josep: de 52 anys
Iglesias Prous, Josep
Iglesias Creus, Alfons: de 40 anys
Sanahuja Capdevila, Macià: de 72 anys
Travé Iglesias, Gregori: de 37 anys
Masalias Cardona, Batista: de 42 anys
Montseny Massagué, Josep: de 21 anys
Copons Massagué, Ramon: de 18 anys
Sans Viñas, Jaume: de 36 anys
Prats Llagostera, Enric: de 32 anys

Població civil morta d'accidents derivats de la guerra

Massagué Ballart, Ramon: de 12 anys, morí el 20 de gener de 1939 per explosió de bomba.

Montseny Badia, Josep: de 14 anys, morí el 2 d'abril de 1939 per explosió de bomba.

March Garcia, Joan: de 14 anys, morí el 2 d'abril de 1939 per explosió de bomba.

Sans Espinach, Josep: de 13 anys, morí el 2 d'abril de 1939 per explosió de bomba.

VALLCLARA

Cens de població el 1936: 301 habitants

Cens de població el 1940: 244 habitants

Diferència de població: -57 habitants (18,93% del total del cens)

Morts al front: 6 (1,99% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 4 (1,32% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 10 (3,32% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Sardaña Boqué, Alfred			Sagunt
Pàmies Miró, Lluís			
Palau Pujol, Josep			
Gil Roig, Ramon			
Anglès Alsina, Joan	20	1939	Ebre
Sales Bernat, Josep			

VALLESPINOSA

Cens de població el 1936: 453 habitants

Cens de població el 1940: 450 habitants

Diferència de població: -3 habitants (0,66% del total del cens)

Morts al front: 2 (0,44% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 2 (0,44% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Anglès, Miquel <i>Magí Magina</i>	19	1940	
Anglès, Magí <i>Daniel</i>	26	1933	

VILANOVA DE PRADES

Cens de població el 1936: 328 habitants.

Cens de població el 1940: 280 habitants.

Diferència de població: -48 habitants (14,63% del total del cens).

Morts al front: 7 (2,13% del total del cens).

Persones afusellades pels milicians: 2 (0,60% del total del cens).

Persones afusellades pels franquistes: 5 (1,52% del total del cens).

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 14 (4,26% del total del cens).

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Gil Aixelà, Hermenegild			
Espasa Pagès, Josep			
Serra Ferrer, Joaquim			
Gallard Boqué, Ignasi			
Miró Espasa, Salvador			
Pagès Domènech, Joan			
Sans Viñes, Josep			

Persones afusellades pels milicians

Conesa Lladó, Bonaventura: comerciant afusellat a Tarragona.

Català Alsina, Josep M.: pagès afusellat a Reus.

VILAPERDIUS

Morts al front: 1

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 1

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Orga, Josep <i>Perucho</i>	18	1941	Ebre

VILAVERD

Cens de població el 1936: 726 habitants

Cens de població el 1940: 677 habitants

Diferència de població: -49 habitants (6,74% del total del cens)

Morts al front: 20 (2,75% del total del cens)

Total de població morta al front: 20 (2,75% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Alsina Pàmies, Martí	23	1936	
Andreu Garlandi, Pere	23	1936	
Blai Carreras, Miquel			
Bové Vila, Joan			
Caballé Cartaïà, Josep	27	1932	
Caballé Cartaïà, Pere			
Calmet Montserrat, Josep	30	1929	
Copons Òdena, Josep	24	1935	
Cartaïà Cartaïà, Ramon	23	1936	
Farré Andreu, Francesc	23	1936	
Fígols, Francesc			
Garlandi Rossell, Jaume	30	1929	
Gomà Miquel, Francesc	29	1930	
Montañés Pujol, Josep	30	1929	
Panadès Llort, Enric	32	1927	
Rossell Cortiella, Anton	33	1926	
Sans Cartaïà, Ramon	26	1933	
Torrell Dulcet, Anton	18	1941	
Travieso Solé, Àngel			
Vila Abelló, Salvador	23	1936	

VALLVERD

Morts al front: 5

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 5

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Forn, Josep	24	1935	
Sendra, Facund	28	1931	

Marcé Sabaté, Delfí	31	1928
Montcusí, Josep	22	1937
Vidal Roset, Jaume	23	1936

VALLFOGONA DE RIUCORB

Cens de població del 1936: 301 habitants

Cens de població del 1940: 244 habitants

Diferència de població: -57 habitants (18,9% del total del cens)

Morts al front: 11 (3,65% del total del cens)

Persones afusellades pels milicians: 2 (0,66% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 13 (4,31% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Llobet Morera, Ramon	25	1934	
Corbella Rossell, Llorenç	24	1935	
Duch Tarragó, Sebastià			
Llobet Mercè, Josep	20	1939	
Guim Morera, Francesc	21	1938	
Fontdevila Minguella, Joan	23	1936	
Llobet Solé, Domènec	21	1938	
Torra Roca, Salvador	18	1941	Ebre
Llobet Morera, Anton			
Torres Llauradó, Manuel			
Banet Corbella, Joan	31	1928	Montblanc

Persones afusellades pels milicians

Benet Corbella, Joan: afusellat el 1936.

Benet Corbella, Salvador: afusellat el 1936.

VIMBODÍ

Cens de població el 1936: 1.504 habitants

Cens de població el 1940: 1.413 habitants

Diferència de població: -91 habitants (6,05% del total del cens)

Morts al front: 23 (1,52% del total del cens)

Morts a l'hospital militar de Vimbodí: 27

Morts afusellats pels milicians: 11 (0,73% del total del cens)

Morts afusellats pels franquistes: 10 (0,66% del total del cens)

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra: 13 (0,86% del total del cens)

Total de població morta a conseqüència de la guerra: 84 (5,58% del total del cens)

Veïns del poble morts al front

<i>Nom i cognom</i>	<i>Edat</i>	<i>Lleva</i>	<i>Front</i>
Serra Poca, Miquel	22	1937	Tremp
Moles Espelt, Josep	33	1926	Segre
Pàmies Solanes, Josep	28	1931	Terol
Buldó Anglès, Salvador	21	1938	Figueres
Jura Curto, Manuel	18	1941	Castellet
Francisco Roig, Miquel	22	1937	Osca
Nadal Capdevila, Francesc			Figueres
Farré Duch, Francesc	26	1933	Madrid
Arbós Albès, Pere	27	1932	Ebre
Casanoves Maré, Sebastià			
Cuscó Pàmies, Francesc			Lleida
Farré Mestres, Josep			
Guasch Blavi, Josep			
Miró Garrofé, Cosme			Zamora
Palau Arbós, Josep M.			Madrid
Palau Vidal, Josep			Ebre
Ruau Guasch, Ramon			
Sedó Sumalla, Josep			
Sedó Sumalla, Xavier			
Serra Poca, Miquel			
Vallverdú Carré, Lluís			
Vilà Gila, Isidre			
Roig Degràcia, Antoni			Ebre

Persones afusellades pels milicians

Potau Martell, Joan: pintor, afusellat l'11 d'agost de 1936.

Debat Roig, Josep: pagès de 37 anys, afusellat el 26 d'agost de 1936.

Recasens Constantí, Jaume: pagès de 29 anys, afusellat l'11 d'agost de 1936.

Albés, Joan M.: pagès de 19 anys, afusellat l'11 d'agost de 1936.

Capdevila Balcells, Anton: pare claretià de Mollerussa.
Arbós Dalmau, Lluís: afusellat l'11 d'agost de 1936.
Balcells Bosch, Joaquim: sacerdot.
Inglès Andreu, Valentí: afusellat el 27 de gener de 1937.
Inglès Andreu, Artur: afusellat el 27 de gener de 1937.
Palau Caixal, Josep: afusellat el 15 d'agost de 1936.
Palau Caixal, Lluís: afusellat el 15 d'agost de 1936.

Població civil morta a causa d'accidents derivats de la guerra
Aguado Claveria, Carme: de 19 anys, morí d'explosió de bomba el 10 de novembre de 1938.

Escorial Cartaña, Jordi: de 12 anys, morí d'explosió de bomba el 18 de gener de 1939.

Caixal Palau, Isidre: de 17 anys, morí d'explosió d'obús el 27 d'abril de 1939.

Manresa Roig, Maria: morí d'impacte de metralla el 21 de març de 1940.

Bernat Llort, Assumpció: de 39 anys, morí l'11 de juny de 1948 d'explosió de bomba.

Vallverdú Grau, Pilar: de 12 anys, morí el 6 d'abril de 1938 d'explosió de bomba.

Farré Òdena, Josep: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

Mestres Duch, Ramona: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

Jové Farré, Rosa: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

Alentorn Jové, Ramon: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

Margarida: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

Nena del matrimoni Alentorn: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

Nena del matrimoni Alentorn: morí l'1 de gener de 1939 a causa d'un bombardeig.

ANÀLISI GLOBAL DE LES DADES

El total de veïns de la Conca de Barberà que perderen la vida entre 1936 i 1939 a causa de la Guerra Civil fou de 746 (sense comptabilitzar els morts dels hospitals que no eren residents a la comarca), dada que representa un 2,89% del total del cens de població.

Cens de població el 1936: 25.809 habitants
Cens de població el 1940: 23.086 habitants
Pèrdua de població: 2.723 habitants (11,43% del total del cens)
Soldats de la comarca morts al front: 468 (1,81% del total del cens)
Soldats morts en hospitals militars de la Conca: 161
Morts afusellats pels milicians i a conseqüència dels Fets de Solivella:
102 (0,4% del total del cens)
Morts afusellats pels franquistes: 122 (0,48% del total del cens)
Morts a causa d'accidents derivats de la guerra: 54 (0,2% del total del cens)

CONCLUSIONS

La Conca de Barberà veu disminuir d'un 11,43% el total de la seva població entre el 1936 i el 1940, de la qual, com a mínim un 1,81% eren joves entre els 18 i els 35 anys; això hipotecarà el futur de la comarca, car la manca de saba nova provocarà l'anorreament de moltes famílies que per sobreviure estaran obligades a optar pel camí de l'emigració.

La majoria de pobles va veure com la seva població disminuïa considerablement. El que més, Sarral (21,48%), seguit de Vallclara (18,93%), Vallfogona (18,9%), Senan (18,8%), Segura (16,08%), Vilanova de Prades (14,63%), Solivella (14,05%), Blancafort (12,58%), Conesa (10,73%), Forès (10,54%), Belltall (10,43%), Rocafort (9,23%), l'Espluga (9,09%), Barberà (9%), Passanant (7,14%), Vilaverd (6,74%), Vimbodí (6,05%), Santa Coloma (5,41%), Montblanc (5%), les Piles (3,26%) i Vallespinosa (0,66%).

Només Pira va augmentar el seu cens, d'un 4,78%; cal destacar que en aquest poble no hi va haver cap mort, ni per venjança el 1936 ni per repressió el 1939.

Els 468 soldats de la Conca que no retornaren a casa eren originaris de Vallfogona (3,65%), Solivella (3,16%), Vilaverd (2,77%), Pira (2,68%), Rocafort (2,61%), Barberà (2,29%), Passanant (2,16%), Vilanova (2,13%), Blancafort (2,09%), Forès (2,02%), Vallclara (1,99%), Santa Coloma (1,80%), Montblanc (1,55%), Vimbodí (1,52%), Sarral (1,3%), Conesa (1,26%), l'Espluga (1,04%), Belltall (0,65%), les Piles (0,5%), Vallespinosa (0,44%) i Segura (0,31%).

Les persones afusellades pels milicians en començar la contesa es repartiren en: Solivella (1,05%), Vimbodí (0,73%), Blancafort (0,69%), Vallfogona (0,66%), Vilanova (0,60%), Sarral (0,45%), l'Espluga (0,33%), Santa Coloma (0,29%), Forès (0,28%), Barberà (0,17%), Rocafort (0,15%) i Montblanc (0,12%).

Els 122 afusellats pels franquistes pertanyien a Vilanova (1,52%), Solivella (1,45%), Vallclara (1,32%), Sarral (1,06%), Conesa (0,92%), Vimbodí (0,66%), Rocafort (0,61%), Forès (0,57%), l'Espluga (0,43%), Barberà (0,34%), Blancafort (0,29%), Montblanc (0,26%) i Santa Coloma (0,20%).

La població civil també sofrí molt directament la guerra: Vimbodí (0,86%), Barberà (0,70%), l'Espluga (0,30%), Solivella (0,26%), Passanant (0,21%), Sarral (0,20%), Santa Coloma (0,20%), Blancafort (0,19%) i Montblanc (0,10%).

Els pobles més castigats per tot el conjunt de successos que giraren al voltant de la Guerra Civil foren: Solivella (7,38%), Vimbodí (5,58%), Vallfogona (4,31%) i Vilanova (4,26%), seguit de Barberà (3,61%), Blancafort (3,49%), Rocafort (3,38%), Vallclara (3,32%), Sarral (3,02%), Forès (2,89%), Santa Coloma (2,50%), Passanant (2,38%), l'Espluga (2,11%), Conesa (2,10%) i Montblanc (2,04%).

A la vista de les dades, constatem que a la Conca de Barberà, quant al cost humà, fou més dura la repressió que no pas la revolució.

Els fronts més sagnants foren el de l'Ebre, en el qual morí la majoria dels joves de 18 anys, el d'Aragó, el del Segre i també la retirada.

La mitjana d'edat dels morts es deu situar entre els 22 i els 25 anys.

La immensa majoria dels combatents morts a l'Ebre pertanyia a les llesves de 1940 i 1941 (o sia, tenia entre 18 i 20 anys).

La pràctica totalitat dels soldats de la Conca de Barberà lluità al costat de la bandera republicana; només una minsa representació anà amb els franquistes.

El 98% de les víctimes foren homes; l'única població femenina que morí a causa de la guerra ho féu en els bombardejos, i en aquest cas la majoria eren dones d'edat avançada.

La guerra fou l'inici del retrocés per a una comarca que des del segle XVIII havia viscut un període continuat de creixement. Moltes famílies s'enfonsaren; la misèria ho sadollà tot i els pobles tastaren les causes de la despoblació. Per trobar una situació semblant ens hauríem de remetre a l'època de depressió generada per la Guerra Civil Catalana del segle XV.

La limitació de l'estudi no permet aprofundir en les conclusions. No obstant això, l'objectivitat de les dades ens ha d'incentivar a treure'n de pròpies. La història és sempre una lliçó de futur.